

Eveniment cultural de excepție, la Măgurele

Cu doar o zi înaintea aniversării a 147 de ani de la nașterea marelui artist Constantin Brâncuși, sâmbătă, 18 februarie, Conacul Oteteleşanu, din Măgurele, și-a deschis larg porțile pentru vizitatori, printr-un eveniment unic, dedicat marelui sculptor. A fost primul eveniment cultural organizat după finalizarea lucrărilor de renovare a conacului, iar pasionații de artă și istorie au putut să admire clădirea considerată o bijuterie arhitecturală de secol XIX, într-o atmosferă încărcată de frumos, acompaniată de muzica live a Cvartetului "Anima".

Carmen ISTRATE

"Constantin Brâncuși, <<Viața mea a fost un șir lung de miracole>>" a fost denumirea evenimentului organizat de Consiliul Județean Ilfov, prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale, în parteneriat cu Centrul Cultural "Theodor Stănescu" din Măgurele, cu sprijinul Primăriei Măgurele, eveniment structurat pe mai multe părți. Au fost vernisajul expoziției de fotografie "Brâncuși înfinit", lansarea volumului "Brâncuși, mon Amour!", autor Claudia Motea, discuții despre istoria Conacului Oteteleşanu și despre refacerea acestuia, detalii oferite de către expert arhitect Ruxandra Nemețeanu, povești știute și mai puțin știute despre personalitatea marelui artist Constantin Brâncuși, spuse de vicepreședintele Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România, Miron Manega, un "Laudatio" la volumul "Brâncuși, mon Amour!", al expertului Carmen Bobocescu, din partea Institutului Cultural Român și, la final, publicul a fost invitat în sala Centrului Cultural din localitate, la spectacolul multimedia "Brâncuși, dragostea mea!", în regia cunoscutei Beatrice Rancea.

Consolidare, restaurare și restituire a ... istoriei!

Alexandrina Niță, directorul Centrului Jude-

147 de ani de Brâncuși, în Conacul Oteteleşanu

țean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov i-a invitat la microfon pe vorbitori și a făcut referire, de asemenea, la un an "bogat în activități culturale". Și, tot despre cultură a vorbit și primarul orașului Măgurele, Narcis Constantin. Edilul a apreciat că investițiile în cultură sunt cele mai importante, roadele acestora dăinuind peste timp, spre deosebire de alte investiții "trecătoare".

În continuare, Ruxandra Nemețeanu a prezentat câteva repere ale istoriei Conacului Oteteleşanu, refăcut impecabil, după ce, în vara anului 2010, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Fizica Materialelor - INCDFM - l-a înțeleaptă decizie de a începe demersurile de restaurări. "Ajunsesse o ruină, un edificiu în colaps, din care un sfert prăbușit, adăpost pentru guoiaie, fără perspectivă", a spus specialistul.

Mai bine de 10 ani s-a lucrat la consolidarea, restaurarea și punerea în valoare a clădirii care cuprinde acum spații de conferință, de protocol, sediu catedră UNESCO, birouri administrative, spații destinate cercetării științifice, de prezentare și învățământ specializat, pe domenii de activitate, camere de oaspeți și de găzduire a tineretului care lucrează temporar sau beneficiază de bursă doctorală în INCDFM etc.

"Nucleul conacului construit ante 1840 reprezintă cel mai vechi nucleu constructiv înglobat în actuala clădire a Castelului Oteteleşanu. Vechiul conac boieresc, contemporan cu alte conace din jurul Bucureștiului, realizate în aceeași arhitectură neo-clasică, specifică epocii, se regăsește în aceste vestigii, înglobat în zona centrală, în masa Castelului. (...) Odată ce conacul a devenit proprietatea lui Ioan Oteteleşanu, este modificat de către acesta între 1840-1845, prin transformarea siluetei și partiului con-

cului, prin amplificarea lui ca nouă reședință nobiliară, dar tot în spiritul arhitecturii neo-clasice. Între 1855-1868, Ioan Oteteleşanu modernizează reședința de la Măgurele, în ideea fructificării ei funcționale, transformând-o dintr-un "Castel" sau "Villa", într-un edificiu de vilegiatură, cu posibilități de tratament balnear, ape, termale fiind aici prezente și sesizate de specialiști străini. (...) Această fază de reconfigurare a conacului trebuie corela-

tă cu evenimente din viața proprietarului, o a doua căsătorie a vornicului, în 1850, cu Elena Filipescu, locuirea în permanență la București, ca om politic important și gospodăria slabă a moșiei, prin intermediari, legea agra-

ră care impunea cedarea unor terenuri în favoarea țăranilor, îmbogățirea sa prin exploatarea unor saline și reinvestirea capitalului, expoatarea apei caldă din izvor, existente pe moșie, implicații în francmasoneria postpașoptis-

tă etc. Așa a apărut, probabil, ideea transformării Moșiei Măgurelelor într-o mică stațiune balneo-hidro-terapeutică, cu amenajarea parcului cu sensuri simbolice și romantice. Între 1868-1894, Castelul, în urma testamen-

tului lui Oteteleşanu, își schimbă iar funcțiunea, în aceea de cazare și învățământ teoretic și aplicativ, pension de fete. Castelul este supus unor mari modificări - mai mult sau mai puțin binevenite - care se datorau noii destinații. Perpetua metamorfozare a clădirii o șubrezește și o urăște. Institutul de fete a fost desființat în 1948, iar în 1954 s-a mutat în castel Institutul de Fizică Atomică, fondat în 1949, sub egida Academiei Române. Din nou, o serie de modificări importante, iar o parte dintre elementele arhitecturale originale sunt îndepărtate. În 1996, clădirea a fost atribuită Institutului Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Fizica Materialelor. Între timp, însă, afectată de cutremurele din 1977, 1986 și 1990, clădirea este evacuată. Conacul Oteteleşanu se degradează continuu, ajungând să se prăbusească parțial în perioada 2008-2010, a explicat specialistul.

În 2011 au demarat lucrările de reabilitare și restaurare, care s-au desfășurat mai lent și din cauza faptului că au trebuit respectate cerințele arhitecturale impuse de legislația în vigoare privind protecția monumentelor istorice. După rezolvarea unui întreg șir de probleme, lucrările au fost finalizate la sfârșitul anu-

lui 2019. În momentul de față, noul conac are următoarele funcțiuni: la subsol - Centru de calcul și muzeu centrat pe istoria fizicii în Măgurele, la parter - sală de conferințe cu 99 de locuri, birouri, spații pentru evenimente, săli de întâlnire proiecte, spații pentru predare (pentru studenții la doctorat, bursieri, studenți în anii terminali, etc.), iar la etajul al doilea și la mardard - spații de cazare pentru bursieri și pentru oaspeții INCDFM.

"Brâncuși, mon Amour!"

Cartea Claudiei Motea - acrită, regizoare, dramaturg, poet, scenarist și producător - "Brâncuși, mon Amour!" - tradusă deja în mai multe limbi, stă la baza unui proiect extrem de ambițios motivat, în primul rând, de valoarea incommensurabilă a marelui sculptor român în patrimoniul cultural mondial.

În lucrarea sa, Claudia Motea reușește să contureze omul și deopotrivă artistul Brâncuși, prin crâmpiele de iubire provenind din surse diferite, "muze" ale sculptorului - pictorița maghiară Margit Pogány, inegalabila artistă Maria Tănase, americanca de origine irlandeză Eileen Lane, Peggy Guggenheim, co-

Suferința "Sfântului din Montparnasse"

La începutul anului 1951, Academia Română a respins oferta de primire în patrimoniul cultural românesc a operelor "Sfântului din Montparnasse", cum a fost supranumit țăranul genial născut la Hobita. Brâncuși avea atunci 75 de ani, iar operele sale constituiau de multă vreme o valoare imensă, fiind considerate deja părintele sculpturii moderne. Acesta se gândea să doneze țărilor sale natale lucrările aflate în atelierul lui din Paris - 230 de sculpturi, 41 de desene, 1.600 de fotografii și o serie de piese de mobilier. Nu face, nici nu semnează vreun act oficial de donație, însă dorința sa este transmisă autorităților comuniste de la București. O delegație de "experti" s-a deplasat în Franța să vadă lucrările. Personaje ridicole, dar cu "funcții", precum Constanța Crăciun, fostă țesătoare, ajunsă ministru al Culturii și Teohari Georgescu, ministru de Interne, fost tipograf, cu doar patru clase, își dau cu părerea: "Operele lui Brâncuși sunt niște opere pe care le-ar putea face orice țăran neinstruit". Rezoluția lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, liderul comunistilor și al țării, e necrutătoare în ignoranța ei: "Operele lui Brâncuși nu ajută cu nimic la edificarea socialismului în România. Refuzăm!". Trebuie menționat aici și că, potrivit Academiei Române, cercetarea „sistematică” și „competentă” a arhivei Brâncuși aflată la Muzeul de Artă Modernă din Paris a relevat că „nu există niciun document scris și nicio declarație care să ateste dorința sau intenția lui Brâncuși de a dona atelierul său statului român". Constantin Brâncuși decide să renunțe la cetățenia română și cere cetățenia franceză, pe care o obține în 1952. Donează Franței toate operele din atelierul său și, cinci ani mai târziu, în 1957, moare neconsolat, la Paris. Înaintea morții se spovedește Arhiepiscopului Teofil, preot la Biserica Ortodoxă din capitala Franței: "Mor cu sufletul neîmpăcat că voi putezi în pământ străin, departe de ființa cea mai dragă, mama mea". Se stinge la 16 martie 1957.

sensibile, care promovează prin scris și interpretarea ethosul special gorgenesc".

Pentru finalul evenimentului, publicul s-a mutat în sala de spectacole a Centrului Cultural "Theodor Stănescu" din Măgurele, pentru a urmări one-woman-show-ul

"Brâncuși, dragostea mea!", în cadrul căruia marile iubiri ale lui sculptorului, nouă femei celebre care i-au fost muze, au fost interpretate de acrită Claudia Motea. O adevărată performanță artistică, printr-o doză magică de talent și dăruire, în crearea diversă a

acestor personalități complexe. Un spectacol fascinant, în regia semnată de Beatrice Rancea, care evocă adevărate povești de iubire din viața marelui artist, trăite în atelierul său din Montparnasse, menite să ajungă la sufletul cât mai multor spectatori!

